אין צריך להבדיל. הילכך אם הבדיל לאו שיורי הוא: **מכדי דסיב.** בעולת העוף והקריבו ומינה נפקא לן לר"מ בדבי שמעון הבדלה בעולת העוף בהכל שוחטין (חולין דף כא.), ולא דרש [2] ומלק והקטיר כדדרשי' לעיל [3] מה הקטרה הראוי בעצמו כו' דתיפוק ליה הבדלה מהתם

אין צריך להבדיל א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי אלא מעתה גבי בור דכתיב [1]ולא יכסנו ה"נ דאין צריך לכסות הכי השתא התם כיון דכתיב [2]בעל הבור ישלם עלויה הוא דרמי לכסויי אבל הכא מכדי כתיב [3]והקריבו חלק הכתוב בין חטאת העוף לעולת העוף [4]לא יבדיל למה לי ש"מ אין צריך להבדיל: מיצה דם הגוף: ת"ר [ו]עולה אע"פ שמיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש [א] יכול [ח] מיצה דם הראש ולא מיצה דם הגוף ת"ל [4]הוא [ב] מאי תלמודא אמר רבינא מסתברא [ג] דרוב דמים בגוף שכיחי:

הדרן עלך קדשי קדשים

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת כשירה [א]כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה עולה לשם חטאת כמעשה עולה לשם עולה פסולה [ב]עשאה למעלה כמעשה כולן פסולה עולת העוף שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה כשירה [ג]כמעשה עולה לשם חטאת כשירה ובלבד שלא עלתה לבעליה [ד]כמעשה חטאת לשם עולה כמעשה חטאת לשם חטאת פסולה עשאה למטה כמעשה כולן [ה]פסולה:

מסורת הש"ס

א) ת"כ ויקרא נדבה פ"ט ה"ז, ב) ויקרא א טו, ג) דף סה.,

הגהות הב"ח

(ה) גב' יכול אע"פ שמיצה דם הראש: (ו) שם מקתבינא רוב כל"ל ואות ד' נמחק: (ז) רש"י ד"ה מכדי וכו' לומר מאי קמ"ל:

שינויי נוסחאות

א) הראש כשרה (כי"צ): ב) בכתה"י היא: ג) כולו (כתה"י וש"מ): ד) בעולה (כי"י) ה) ל"ל מדהילק, ותיבת דהא נמחק: ו) תיבת ד"א נמחק (רש"ש, וכן בכתה"י ליתא): ז) מאי האי (כי"י). וכש"מ מאי קאמר: ח) ללמדנו (*צ"ק): ט) דאי וכו', כל זה עד סס"ל יתור לשון הוא, דכבר מבואר לעיל (צ"ק): י) ס"ק משום דראב"ש אמר שמעתי שמבדילין אמתני' קאמר ובא לחלוק עליה. וא"ת כו' (ש"מ). ולשון תוס' חולין (כב, ח) משום דקאמר ראב"ש שמעתי שמבדילין ומשמע דקאי אמתניתין ובא לחלוק עליה: יא) ירמיה פריך שפיר דלדידהו מכשר כו' ל"ל (ש"מ): יב) לשון תוס' חולין סס [עפ"י ש"מ] ומאי לא יבדיל דקרא אינו צריך להבדיל היינו בשעת מיצוי דלדם הוא צריך וכשמבדיל כל שכן שמתמצה כל הדם: יג) ל"ל דמדאפקיה (צ"ק): יד) ולאסור (תוס' חולין שם): טו) ל"ל בדדריש (ש"מ). טז) ואתי אפילו כר"א (תוס' שם): יז) ואיכא רבנן דפליגי (ש"מ): יח) דמדקאמר (תוס' שם) יט) וסברי מיצוי כו' ל"ל (גליון עפ"י תוס' שם) כ) ל"ל רבנן דמתני' (צ"ק): כא) דסברי (צ"ק) כב) תיבת דהוא נמחק (צ"ק). וגי' מ"ג דהוה תני ושהיה: כג) מצוותה והא דנקט שעשאה בדיעבד אגב אחריני נקטיה כל"ל (ש"מ): כד) כתקנה. ר"ל אפילו לא שינה במעשה העבודה, ושיינו שהיה הדם (תוס' קדושה): כה) בש"מ נוסף ועי"ל דלא קאמר שמואל אלא בובחים אבל בעוף לא דקרא דמייתי לעיל גבי זבחים כתיב ואני נתתי לכם על המזבח לכפר: כו) נראה כוונתו לקושיית התוס' בד"ה אלא, מכל לאוין לקושיית לא קשיא ליה (גליון):

ליקוטים

כמעשה חטאת לשם חטאת. אע"פ ששינה בסדר מליקה כגון שמלק והבדיל ובחטאת נאמר ולא יבדיל כשרה הואיל ונעשית למטה ובשאר עבודות כהלכתה, ע"ל הרע"ב ז"ל בהאי בבא קמייתא. וה"נ פירש בבא תנייתא גבי עולה כמעשה עולה אע"פ ששינה במליקתה שלא הבדיל ומן הדין היה לו להבדיל אפ"ה כשרה ע"כ. אמר העני המלקט, כן משמע לכאורה שפירש הרמב"ם ז"ל בתרתי בבי וז"ל ומה שאמר בתחלה כמעשה חטאת כשרה ר"ל אפילו שינה בסדר מליקתה, מה שאמר ג"כ כמעשה עולה לשם עולה כשרה ואפילו שינה בסדר מליקתה ע"כ. והשתא קשה שאם כוונת הרמב"ם ז"ל כפי מה שפירש דבריו הרע"ב ז"ל, היכי קאמר אפ"ה כשרה, והא בהדיא תנן בפירקין דלעיל (דף סד ע"ב) הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסול. והרמב"ם ז"ל עצמו כן פסק בפ"ו ובפ"ז דהלכות מעשה הקרבנות דפסול. ונלאתי למצוא ישוב לדבר, ועלה בדעתי גם בדעת אחרים לדחוק עצמנו ולומר דס"ל להרמב"ם ז"ל דמתני' ר"א בר' שמעון היא וכדרך שדרך בה הרב בעל תוי"ט, ולא איתוקם לן כי לא מצינו רגלים לדבר אפילו בהאי רישא כ"ש בסיפא. והרב הנזכר נר"ו נאחז בסבך בין ברישא בין בסיפא והוא עצמו ראה דבריו דלא נהירי ולא סבירי וצריכין חזוק. אכן מורי החכם החסיד השלם כמהר"ר שלמה הלוי נר"ו פירשה לי בתשובה כי הרמב"ם ז"ל אין כוונת דבריו כאשר פירשם רבינו עובדיה ז"ל, רק כוונתו להשמיענו אע"פ ששינה ולא אחז שתי רגליה בין שתי אצבעותיו וכו'. וכן כתב ביד ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה. ודייקא נמי שכתב בפירושו למתניתין ששינה בסדר מליקה ולא כתב ששינה במליקה עכ"ל נר"ו שפתים ישק. וכן ראיתי אחר זמן רב במשניות של החכם הר"ר סולימאן אוחנא ז"ל שקרוב לזה כתב ג"כ, ונודמנו לידי אחרי מותו ז"ל כשתים או שלש שנים. וכן מוכח נמי שפיר ממה שפירש הרמב"ם ז"ל בפירקין בסוף פירושו לסימן ג' וז"ל ואין ראוי לאכילה זולתי חטאת הנוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת שהיא כשרה ומותרת באכילה אע"פ ששינה במליקתה ולא מלקה כמו שאמרנו בסדר מליקה של חטאת בפרק שלפני זה, לפי שאותו הסדר למצוה ואם שינה לא הפסיד כלום עכ"ל ז"ל. ותוס' ז"ל נראה דס"ל דאם שינה ואחז בכל מקום פסולה. שכל עבודתה היתה נעשית בימין כמו שכתבתי בפירקין דלעיל בשם רבינו פרץ ז"ל, ומש"ה הוצרכו לפרש כמעשה חטאת לשם חטאת דהיינו מצותה ואגב אחריני נקטיה ע"כ. והרמב"ם ז"ל שכתב בהל' מעשה הקרבנות פ"ז ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה אזיל לשיטתיה שפירש כאן דרישא דמתניתין אתיא לאשמועינן אע"פ ששינה בסדר המליקה כשרה, ומכאן נראה שיצא לו לפסוק שם ואם שינה ואחז בכל מקום כשרה ודו"ק (מלאכת שלמה):

עין משפט נר מצוה

א) א מיי' פ"ז מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ז:
ב) ב מיי' שם הלכה ה:
ג) ג מיי' שם הלכה ח:
ד) ה מיי' שם הלכה ו:

תורה אור השלם

1. וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר:
שמות כא, לג
2. בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה לוֹ:
שמות כא, לד
3. וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְנִמְצָה דָמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ:
ויקרא א, טו
4. וְהֵבִיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת אֲשֶׁר לַחַטָּאת רֹאשׁוֹנָה וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל:
ויקרא ה, ח

שיטה מקובצת

בהבדיל אחר הזאה כדפי' וכין (רבה ואביי [מ"ק ורא"מ"ש] ס"ל דמיצוי מעשת העוף מעכב וסוי עסוק בעבודות החטאת, מיהו אע"ג דעדיין עסוק הוא בעבודות החטאת, הא דאמר רחמנא לא יבדיל היינו דוקא בעודו עסוק בשם מליקה, דהא כך כתיב קרא ומלק ולא אמר ולא יבדיל כלומר לא יעשה מליקה של הבהלה, הילכך ת"ק סבר דשהייה בכוונן שני בעולת העוף לא פסלה, א"כ כי נמי מבדיל לאחר הזאה דאיכא שהייה דמוחיים בעולת העוף חשיב מליקה, וא"כ מבדיל הוא בחטאת בשם מליקה, וכבר אמרי קרא דלא יבדיל כדפי'. והא דקאמר קא עביד מעשה עולה בחטאת, ה"ק קא עביד מעשה כשרות דמליקה עולה העוף בחטאת, ושם מליקה עליה, ואהא מזהיר רחמנא לא יבדיל, דע"כ לא יבדיל בחטאת דקאי אומלק אשם כשרות מליקה דאזה קביל קרא, דליכא למימר דאכשרות דמליקה דחטאת נופיה קאי דהא לעולה לא ממלא הבהלה בהכשר מליקה בחטאת העוף דהא הכשר מליקה דחטאת העוף הוא דוקא בזמן אחד לא יבדיל ולא יבדיל אשמן שני קאי, אלא ע"כ לא יבדיל דקאמר רחמנא בחטאת דקאי אומלק אכשרות מליקה דעולת העוף קביל רחמנא, והילכך כי עביד הבהלה בזמן שני בחטאת העוף בלאחר עניין הכשר בעולת העוף קרינא ביה לא יבדיל בשם מליקה, ורא"ש סבר כו', והא דשרי להבדיל לא משום דמיצוי לא מעכב דוקא מעכב לכו"ע, אלא מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא ל"ל עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבהלה, והילכך שהייה בזמן שני בעולת העוף מעכב, ל"ב כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיור שהייה ביעתיים כיון דעשה הזאה ביעתיים, וכיון דכוותיה בעולה הגיהה הבהלה הוה מיפסל משום שהייה, ל"ב אין בזמן שם מליקה בהבהלה זאת, והוי כמתחר בשר בעלמא, דאין זה הבהלה לאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבהלה דשם מליקה קא קביל קרא, וכיון שהיה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מתחר בזמן שני מתחר בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה ליכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לבו"ע, ובהכי מיירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבהלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: **אביי אמר** כו'. עי' בהמשנות בסוף המסכת: **מיצוי חטאת** העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: **לא** שפיר להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו דאי נעשית מתפרשין אינו צריך להבדיל, א"כ לא כריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפרש"י ה"פ לא שמיע להו מ' דלכ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמרו אי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא הניא דפ"ק דמולין (דף פא.) דשנים נרגנן וחוב שנים נראה"ש וכן דהניא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמולאי דלעיל ולא כר"ח בן פדת:

ע"כ מעמוד קודם

אלא מעתה גבי בור כו'. וא"ת כו' [ב] וי"ל דהא דדרים לא יבדיל דאיכו לא יבדיל דאיכו לא צריך לעשות הזאה והמיצוי, וא"כ בקרא פריך אלא מעתה כו' דאי כשסוטו ליתמה דבעולה דכיון כי אם מיצוי בלבד, ולכך קאמר לא יבדיל דאין צריך להבדיל אבל אם רצה מבדיל, ולהכי לא יבדיל אלא דבעולה דאמרינן דצריך לכסותו דכיון דפטיעו דכיון לכסותו, ומצוי הכי הנתמ לכומר גבי בור כיון דכתיב בעל הבור ישלם אלמא צריך לכסותו ומ"מ כתב ולא יכסנו לפיסוד דברים בעלמא דאם לא כסנו חייב, והא דדרשינן לא יבדיל לומר דאיכו לא מעשה דהוי ס"ק מבדיל מבבר כדפ"ד, אלא מעשה דמכלי כתיב והקריבו לא יבדיל לומר דכתיב הקריבו לאלק בעונן מליקה דעולה, וא"כ על כרחך אתה לא יבדיל לומר דא"ל מליקה, וכהכי אייבי קרא דלא יבדיל אלא בסימן אחד אבל לא יבדיל אלא בסימן אחד, ואי מעשה דדרשינן בעולה ומלק והקטיר מה הקטרה הראוי בעצמו, זה אינו דהא לראב"ש דמולין ומעמ"ש דלדראב"ש ליתא לה הקטרה דקאמר התם דבעולה נמי כשהוא אחוז בראשו בגוף כו', והיקשא דמליקה להקטרה מוקי ליה לומר מה הקטרה בראשו של מזבח כו' דקאמר התם לא"ק דבריית"ח דמשפט. ורש"י דחק ופי' בענין אחד מכדי כתיב בעולה והקריבו ומיניה דרים דאב"ש הבהלה בעולה העוף וא"כ הא דכתיב לא יבדיל בחטאת היינו דא"ל לבהלה קאמר, א"כ והקריבו דכתיב לאלק בזמיכם לומר דבעולה לא יבדיל לומר דבעולה אינו מבחטאת ועדיין דיר שנים ומ"מ לא עביד מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא ל"ל עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבהלה, והילכך שהייה בזמן שני בעולת העוף מעכב, ל"ב כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיור שהייה ביעתיים כיון דעשה הזאה ביעתיים, וכיון דכוותיה בעולה הגיהה הבהלה הוה מיפסל משום שהייה, ל"ב אין בזמן שם מליקה בהבהלה זאת, והוי כמתחר בשר בעלמא, דאין זה הבהלה לאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבהלה דשם מליקה קא קביל קרא, וכיון שהיה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מתחר בזמן שני מתחר בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה ליכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לבו"ע, ובהכי מיירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבהלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: **אביי אמר** כו'. עי' בהמשנות בסוף המסכת: **מיצוי חטאת** העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: **לא** שפיר להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו דאי נעשית מתפרשין אינו צריך להבדיל, א"כ לא כריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפרש"י ה"פ לא שמיע להו מ' דלכ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמרו אי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא הניא דפ"ק דמולין (דף פא.) דשנים נרגנן וחוב שנים נראה"ש וכן דהניא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמולאי דלעיל ולא כר"ח בן פדת:

אלא מעתה גבי בור כו'. וא"ת כו' [ב] וי"ל דהא דדרים לא יבדיל דאיכו לא יבדיל דאיכו לא צריך לעשות הזאה והמיצוי, וא"כ בקרא פריך אלא מעתה כו' דאי כשסוטו ליתמה דבעולה דכיון כי אם מיצוי בלבד, ולכך קאמר לא יבדיל דאין צריך להבדיל אבל אם רצה מבדיל, ולהכי לא יבדיל אלא דבעולה דאמרינן דצריך לכסותו דכיון דפטיעו דכיון לכסותו, ומצוי הכי הנתמ לכומר גבי בור כיון דכתיב בעל הבור ישלם אלמא צריך לכסותו ומ"מ כתב ולא יכסנו לפיסוד דברים בעלמא דאם לא כסנו חייב, והא דדרשינן לא יבדיל לומר דאיכו לא מעשה דהוי ס"ק מבדיל מבבר כדפ"ד, אלא מעשה דמכלי כתיב והקריבו לא יבדיל לומר דכתיב הקריבו לאלק בעונן מליקה דעולה, וא"כ על כרחך אתה לא יבדיל לומר דא"ל מליקה, וכהכי אייבי קרא דלא יבדיל אלא בסימן אחד אבל לא יבדיל אלא בסימן אחד, ואי מעשה דדרשינן בעולה ומלק והקטיר מה הקטרה הראוי בעצמו, זה אינו דהא לראב"ש דמולין ומעמ"ש דלדראב"ש ליתא לה הקטרה דקאמר התם דבעולה נמי כשהוא אחוז בראשו בגוף כו', והיקשא דמליקה להקטרה מוקי ליה לומר מה הקטרה בראשו של מזבח כו' דקאמר התם לא"ק דבריית"ח דמשפט. ורש"י דחק ופי' בענין אחד מכדי כתיב בעולה והקריבו ומיניה דרים דאב"ש הבהלה בעולה העוף וא"כ הא דכתיב לא יבדיל בחטאת היינו דא"ל לבהלה קאמר, א"כ והקריבו דכתיב לאלק בזמיכם לומר דבעולה לא יבדיל לומר דבעולה אינו מבחטאת ועדיין דיר שנים ומ"מ לא עביד מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא ל"ל עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבהלה, והילכך שהייה בזמן שני בעולת העוף מעכב, ל"ב כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיור שהייה ביעתיים כיון דעשה הזאה ביעתיים, וכיון דכוותיה בעולה הגיהה הבהלה הוה מיפסל משום שהייה, ל"ב אין בזמן שם מליקה בהבהלה זאת, והוי כמתחר בשר בעלמא, דאין זה הבהלה לאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבהלה דשם מליקה קא קביל קרא, וכיון שהיה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מתחר בזמן שני מתחר בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה ליכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לבו"ע, ובהכי מיירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבהלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: **אביי אמר** כו'. עי' בהמשנות בסוף המסכת: **מיצוי חטאת** העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: **לא** שפיר להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו דאי נעשית מתפרשין אינו צריך להבדיל, א"כ לא כריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפרש"י ה"פ לא שמיע להו מ' דלכ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמרו אי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא הניא דפ"ק דמולין (דף פא.) דשנים נרגנן וחוב שנים נראה"ש וכן דהניא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמולאי דלעיל ולא כר"ח בן פדת:

אלא מעתה גבי בור כו'. וא"ת כו' [ב] וי"ל דהא דדרים לא יבדיל דאיכו לא יבדיל דאיכו לא צריך לעשות הזאה והמיצוי, וא"כ בקרא פריך אלא מעתה כו' דאי כשסוטו ליתמה דבעולה דכיון כי אם מיצוי בלבד, ולכך קאמר לא יבדיל דאין צריך להבדיל אבל אם רצה מבדיל, ולהכי לא יבדיל אלא דבעולה דאמרינן דצריך לכסותו דכיון דפטיעו דכיון לכסותו, ומצוי הכי הנתמ לכומר גבי בור כיון דכתיב בעל הבור ישלם אלמא צריך לכסותו ומ"מ כתב ולא יכסנו לפיסוד דברים בעלמא דאם לא כסנו חייב, והא דדרשינן לא יבדיל לומר דאיכו לא מעשה דהוי ס"ק מבדיל מבבר כדפ"ד, אלא מעשה דמכלי כתיב והקריבו לא יבדיל לומר דכתיב הקריבו לאלק בעונן מליקה דעולה, וא"כ על כרחך אתה לא יבדיל לומר דא"ל מליקה, וכהכי אייבי קרא דלא יבדיל אלא בסימן אחד אבל לא יבדיל אלא בסימן אחד, ואי מעשה דדרשינן בעולה ומלק והקטיר מה הקטרה הראוי בעצמו, זה אינו דהא לראב"ש דמולין ומעמ"ש דלדראב"ש ליתא לה הקטרה דקאמר התם דבעולה נמי כשהוא אחוז בראשו בגוף כו', והיקשא דמליקה להקטרה מוקי ליה לומר מה הקטרה בראשו של מזבח כו' דקאמר התם לא"ק דבריית"ח דמשפט. ורש"י דחק ופי' בענין אחד מכדי כתיב בעולה והקריבו ומיניה דרים דאב"ש הבהלה בעולה העוף וא"כ הא דכתיב לא יבדיל בחטאת היינו דא"ל לבהלה קאמר, א"כ והקריבו דכתיב לאלק בזמיכם לומר דבעולה לא יבדיל לומר דבעולה אינו מבחטאת ועדיין דיר שנים ומ"מ לא עביד מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא ל"ל עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבהלה, והילכך שהייה בזמן שני בעולת העוף מעכב, ל"ב כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיור שהייה ביעתיים כיון דעשה הזאה ביעתיים, וכיון דכוותיה בעולה הגיהה הבהלה הוה מיפסל משום שהייה, ל"ב אין בזמן שם מליקה בהבהלה זאת, והוי כמתחר בשר בעלמא, דאין זה הבהלה לאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבהלה דשם מליקה קא קביל קרא, וכיון שהיה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מתחר בזמן שני מתחר בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה ליכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לבו"ע, ובהכי מיירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבהלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: **אביי אמר** כו'. עי' בהמשנות בסוף המסכת: **מיצוי חטאת** העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: **לא** שפיר להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו דאי נעשית מתפרשין אינו צריך להבדיל, א"כ לא כריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפרש"י ה"פ לא שמיע להו מ' דלכ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמרו אי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא הניא דפ"ק דמולין (דף פא.) דשנים נרגנן וחוב שנים נראה"ש וכן דהניא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמולאי דלעיל ולא כר"ח בן פדת:

ע"כ מעמוד קודם

אלא מעתה גבי בור כו'. וא"ת כו' [ב] וי"ל דהא דדרים לא יבדיל דאיכו לא יבדיל דאיכו לא צריך לעשות הזאה והמיצוי, וא"כ בקרא פריך אלא מעתה כו' דאי כשסוטו ליתמה דבעולה דכיון כי אם מיצוי בלבד, ולכך קאמר לא יבדיל דאין צריך להבדיל אבל אם רצה מבדיל, ולהכי לא יבדיל אלא דבעולה דאמרינן דצריך לכסותו דכיון דפטיעו דכיון לכסותו, ומצוי הכי הנתמ לכומר גבי בור כיון דכתיב בעל הבור ישלם אלמא צריך לכסותו ומ"מ כתב ולא יכסנו לפיסוד דברים בעלמא דאם לא כסנו חייב, והא דדרשינן לא יבדיל לומר דאיכו לא מעשה דהוי ס"ק מבדיל מבבר כדפ"ד, אלא מעשה דמכלי כתיב והקריבו לא יבדיל לומר דכתיב הקריבו לאלק בעונן מליקה דעולה, וא"כ על כרחך אתה לא יבדיל לומר דא"ל מליקה, וכהכי אייבי קרא דלא יבדיל אלא בסימן אחד אבל לא יבדיל אלא בסימן אחד, ואי מעשה דדרשינן בעולה ומלק והקטיר מה הקטרה הראוי בעצמו, זה אינו דהא לראב"ש דמולין ומעמ"ש דלדראב"ש ליתא לה הקטרה דקאמר התם דבעולה נמי כשהוא אחוז בראשו בגוף כו', והיקשא דמליקה להקטרה מוקי ליה לומר מה הקטרה בראשו של מזבח כו' דקאמר התם לא"ק דבריית"ח דמשפט. ורש"י דחק ופי' בענין אחד מכדי כתיב בעולה והקריבו ומיניה דרים דאב"ש הבהלה בעולה העוף וא"כ הא דכתיב לא יבדיל בחטאת היינו דא"ל לבהלה קאמר, א"כ והקריבו דכתיב לאלק בזמיכם לומר דבעולה לא יבדיל לומר דבעולה אינו מבחטאת ועדיין דיר שנים ומ"מ לא עביד מ"מ לא קאמר רחמנא לא יבדיל אלא ל"ל עסוק הוא במליקה דהא אומלק קאי דלא יעשה מליקה של הבהלה, והילכך שהייה בזמן שני בעולת העוף מעכב, ל"ב כשמבדיל לאחר הזאה כדפי' יש כשיור שהייה ביעתיים כיון דעשה הזאה ביעתיים, וכיון דכוותיה בעולה הגיהה הבהלה הוה מיפסל משום שהייה, ל"ב אין בזמן שם מליקה בהבהלה זאת, והוי כמתחר בשר בעלמא, דאין זה הבהלה לאמרה תורה לא יבדיל דהא בהבהלה דשם מליקה קא קביל קרא, וכיון שהיה תו ליכא שם מליקה עליה, וכי מתחר בזמן שני מתחר בשר בעלמא הוא, אבל קודם הזאה דליכא שהייה ליכא שפיר עליה שם כשרות מליקת העוף לבו"ע, ובהכי מיירי קרא דלא יבדיל, ואפי' שהה, כיון דקודם הזאה היא מיפסלא בהבהלה בכל ענין דגזרינן שהה אטו לא שהה: **אביי אמר** כו'. עי' בהמשנות בסוף המסכת: **מיצוי חטאת** העוף מעכב. עיין דף נב ע"ב: **לא** שפיר להו כו'. לפרש"י ה"פ לא שמיע להו דאי נעשית מתפרשין אינו צריך להבדיל, א"כ לא כריכין לטעמיה דלעיל דהא לא אסר רחמנא להבדיל כלל. ולפרש"י ה"פ לא שמיע להו מ' דלכ"ז מותר להבדיל אף קודם הזאה, ואמרו אי דלעיל אמרי דדוקא לאחר הזאה מבדיל אבל קודם הזאה מפרשים לקרא כמשמעו דלא יבדיל דאסור להבדיל. והשתא הניא דפ"ק דמולין (דף פא.) דשנים נרגנן וחוב שנים נראה"ש וכן דהניא דהעור והרוטב (דף קכג.) היינו לאמולאי דלעיל ולא כר"ח בן פדת:

שנים לגמרי (וכה) [דכה] כמשפט מקום לענין זו דכשהוא אחוז הראש בגוף (לון) מזה כדקאמר התם, דאי לא דאיכו לא יבדיל לאחיר בחטאת מלבדיל ל"כ היכי נפקא בעולה מוהקריבו לדרים לא יבדיל